

SALA
DB
LECTURĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scinteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XLIII
SERIA II
Nr. 11 974

6 PAGINI
50 BANI

MARȚI
1 DECEMBRIE
1987

LA INVITAȚIA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU

marcând un nou și semnificativ moment în dezvoltarea raporturilor de colaborare fructuoasă între popoarele român și sirian

PREȘEDINTELE REPUBLICII ARABE SIRIENE, HAFEZ AL-ASSAD, A SOSIT ÎNTR-O VIZITĂ OFICIALĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ

SOSIREA ÎN CAPITALĂ

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, luni, a sosit în țara noastră, într-o vizită oficială, secretarul general al Partidului Baas Arab Socialist din Siria, președintele Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad.

Ceremonia sosirii înaltului oaspete sirian s-a desfășurat pe aeroportul Otopeni.

Pe frontispiciul aerogării se aflau portretele președinților Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad încadrate de drapelul de stat al României și Siriei. Pe mari pancarte erau înscrise urări pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare româno-siriene.

La ora 13 aeronava cu care a călătorit șeful statului sirian a aterizat.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a întâmpinat cu căldură pe președintele Hafez Al-Assad, pe ceilalți oaspeți.

Cei doi conducători de partid și de stat și-au strins minile cu căldură, s-au îmbrățișat.

Garda militară aliniată pe aeroport a prezentat onorul. Au fost intonate imnurile de stat ale Republicii Arabe Siriene și Republicii Socialiste România, în timp ce, în semn de salut, au fost trase 21 de salve de artilerie.

Președintele Nicolae Ceaușescu

și Hafez Al-Assad au trecut în revistă garda de onoare.

Ospetele sirian a salutat persoanele oficiale române prezente la ceremonia sosirii — membri și membri supleanți ai Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., secretari ai Comitetului Central al partidului, membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, alte persoane oficiale.

Erau de față ambasadorul României la Damasc și ambasadorul Siriei la București.

Un grup de pionieri și copii sirieni au oferit președinților Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad buchete de flori.

Pe aeroport se aflau oameni ai muncii din întreprinderi și instituții bucureștene, precum și tineri sirieni ce studiază în țara noastră. Ei au făcut o caldă manifestare de prietenie celor doi conducători de partid și de stat, exprimându-și satisfacția pentru noua întâlnire româno-siriană la nivel înalt, convingerea că aceasta va deschide noi perspective pentru amplificarea colaborării pe plan bilateral și în sfera vieții internaționale.

Cei doi președinți au luat loc într-o mașină Turnu Măgurele de motocicliști. Coloana oficială s-a îndreptat spre reședința rezervată înaltului oaspete sirian. Aici, președinții Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad s-au întâlnit într-o atmosferă cordială.

ÎNCEPEREA CONVORBIRILOR OFICIALE

La Palatul Consiliului de Stat au început, luni, convorbirile oficiale dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și secretarul general al Partidului Baas Arab Socialist din Siria, președintele Republicii Arabe Siriene, Hafez Al-Assad.

La convorbiri participă: Din partea română — tovarășii Gheorghe Oprea, prim viceprim-ministru al guvernului, Ioan Totu, ministrul afacerilor externe, Radu Bălan, secretar al C.C. al P.C.R., Ilie Văduva, ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale.

Din partea siriană — Wahib Tamnos, membru al Comandamentului regional al Partidului Baas Arab Socialist, Fayez Ismail, membru al conducerii Frontului Național Progresist, Farouk Al-Sharaa, ministrul afacerilor externe, Mohammad Al-Imadi, ministrul economiei și comerțului exterior.

Participă, de asemenea, ambasadorul României la Damasc și ambasadorul Siriei în țara noastră.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a salutat cu deosebită căldură noua vizită în România a președintelui Hafez Al-Assad, subliniind că aceasta constituie o expresie a relațiilor de prietenie și colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Baas Arab Socialist din Siria, dintre țările și popoarele noastre, exprimând convingerea că vizita și convorbirile de la București vor contribui la amplificarea și extinderea în continuare a acestor relații.

Președintele Hafez Al-Assad a mulțumit pentru invitația de a vizita din nou România, pentru atmosfera de prietenie și căldură ospitalitate cu care a fost înconjurat de la sosirea în țara noastră, manifestându-și, la rândul său, increderea că actualul dialog la nivel înalt româno-sirian va deschide noi perspective dezvoltării pe mai departe a colaborării economice, comerciale și tehnice

dintre țările noastre, precum și conlucrării în sfera vieții internaționale.

Președinții Nicolae Ceaușescu și Hafez Al-Assad au relevat cu satisfacție evoluția pozitivă a raporturilor de prietenie și colaborare dintre România și Siria pe plan politic, economic, tehnico-stimțific, cultural și în alte domenii de interes comun. S-a apreciat că potențialul economic în creștere al celor două țări oferă largi posibilități pentru întărirea colaborării româno-siriene, pentru extinderea cooperării în producție, pentru sporirea volumului și diversificarea schimburilor comerciale.

Cei doi conducători de partid și de stat au hotărât ca membrii delegațiilor să examineze, în timpul vizitei, posibilitățile de extindere în continuare a cooperării reciproce avantajoase dintre România și Siria, căile și modalitățile practice de dezvoltare a conlucrării lor în diferite domenii de interes comun.

Convorbirile se desfășoară într-o atmosferă de căldură prietene și înțelegere reciprocă.

Dineu oficial
oferit de președintele Nicolae Ceaușescu în onoarea președintelui Hafez Al-Assad
TOASTUL PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU
TOASTUL PREȘEDINTELUI HAFEZ AL-ASSAD
(ÎN PAGINA A 3-A)

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a primit pe directorul general al Agenției Siriene de Presă

Presedințele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, luni, pe Saber Falhout, directorul general al Agenției Siriene de Presă — SANA, președintele Uniunii Ziaristilor Sirieni, care efectuează o vizită în țara noastră.

TRIUMFUL VOINTEI DE A FI STĂPÎNI PE DESTINELE NOASTRE

A intrat de mult în tradiția poporului român de a omagia an de an, la fel precum reînnoirea unui legământ solemn, toate acele mari momente ale istoriei sale multiseculare, semn de respect față de înaintași și expresie a angajării de a continua măreața operă a libertății, progresului și propășirii tuturor fiilor acestei țări. Un asemenea moment pe care, de 69 de ani îl reamintim la fiecare 1 decembrie, îl constituie făurirea statului național unitar, consacrat prin voința suverană a întregului popor cu prilejul grandioasei adunări populare de la Alba Iulia atunci, în 1918.

Atasamentul nostru față de istoria națională, față de adevărurile și mesajul ei ce trece peste veacuri, este motivul de încredere noastră neclintită în drepturile imprescriptibile de a fi stăpîni la noi acasă, stăpîni pe destinele noastre, făurindu-ne viața așa cum ne-o dorim. Cu atîta mai arzător cu cît vitregia vremurilor ne-a obligat mult, foarte mult timp să înfruntăm agresiuni de tot felul, vrăjmași provocate de ambiții cuceritoare, plătind un greu tribut de sînge, de bunuri materiale pentru a ne salvarea ființa, destinul, pentru a ajunge, în sfîrșit, la cîmpul de împlinire, sub semnul unității și libertății, al progresului, acele clipe la care au visat dintotdeauna generațiile ce s-au pretrecut pe acest pămînt străbun.

Nu este niciodată, și nu va fi niciodată, înul de a repetă cu fiecare ocazie omagială faptul că marea Unire nu ne-a dăruit-o nimem, ne-am cîștigat-o singuri, servindu-ne de împrejurări favorabile, dar, hotărîtor, de propriile puteri, punînd mai presus de orice interesele țării și poporului, oferind lumii, panteonului național atîtea și atîtea exem-

Argumentele unității noastre, victoriei de a repeta brie 1918 au atins atunci punctul culminant, încandescent al visului împlinit, dar ele își trag forța și adevărul din curgerea veacurilor încărcate de lupte penumărate purtate pentru a fi și a rămîne întotdeauna noi înșine, stăpîni în vatra strămoșească pe care ne-au lăsat-o strămoșii daco-romani. Mircea cel Mare, Ștefan cel Mare, Ion Voievodă, Viteazul, atîția și atîția voievozi, între care Mihai Viteazul ne apare ca o personalitate ce încarnază simbolul patosului patriotic și puterea de sacrificiu pentru cauza poporului român, au un natural drept de semnătură pe Carta care a consfințit făurirea statului național unitar român. După cum, revoluționarii de la 1848, cei ce au împlinit unirea Moldovei cu Muntenia la 1859, aștegindu-l domn pe Alexandru Ioan Cuza, sînt, la rîndul lor aforți ai victoriei unității și independenței României, data calendaristică de 1 decembrie 1918 fiind organica legată în conștiința noastră națională politică și morală de 24 ianuarie 1859, de 9 mai 1877, de toate datele care ne definesc istoria, trecutul, identitatea noastră ca popor și națiune, ca țară, ca orice însă, cătorul durabil și suveran, păstrător și luptător

1 Decembrie 1918 — 69 de ani de la făurirea statului național unitar român

ple de eroism și sacrificiu pentru binele și viitorul României. Marea Unire de la Alba Iulia prin care ne-am împlinit unul din idealurile perene nu a fost și nici nu putea fi dobîndită la masa verde a negocierilor diplomatice, tratatele semnate nefiind altceva decît recunoașterea politică a unui fapt deja împlinit, al unei realități al cărei autor unic rămîne poporul român.

(Continuare în pag. a IV-a)

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI

De la muncitor la director, întregul colectiv — o răspundere comună: REALIZAREA RITMICĂ A PLANULUI, ÎN CONDITII DE EFICIENȚĂ SPORITĂ

În primii ani de activitate, actuala Întreprindere de Mașini Electrice din Turnu Măgurele — pe atunci, adică în anii '80-'85 — profilită pe fabricarea de grape, flanse, ansambluri de legături și alte produse de complexitate relativ scăzută — se confruntau cu serioase dificultăți, trimestru de trimestru, lună de lună unitatea înregistrîndu-se cu mari nerăzămînturi la indicatorii de plan, cu ridicate rezanțe la producția fizică, cu apreciable depășiri ale consumurilor planificate, ale costurilor de producție. Beneficiarii se plîngeau frecvent de defectuoasă colaborare cu unitatea din Tg. Măgurele acuzînd — pe bună dreptate — lipsa de promptitudine în livrări, calitatea total neadaptată a multora din produsele fabricate la Turnu Măgurele. Și pentru a se justifica aceste aspecte — evident, total, nejustificabile — se invocau fel de fel de pretexte, se căutau și se inventau felurite motive, insistîndu-se însă mai puțin pe adevăratele cauze generatoare de probleme — localizate, de altfel, cu preponderență la nivelul colectivului tehnicianilor, nu al unora din colaboratori, cum se insinua. Concret, era nevoie de o schimbare radicală a stilului de muncă, de o grabnică întărire a climatului de ordine și disciplină la nivelul întregului colectiv, al fiecărei secții, al fiecărui loc de muncă, era nevoie de eradicarea imediată a opticii lui „merge și așa” cu aceea incomparabil mai reală, mai eficientă a activității derulate așa cum se cuvine, așa cum este

prevăzută în normativele stabilite, în fapt. Odată înțelese aceste adevăruri de o simplitate evidentă, toate problemele așa zis insurmontabile au devenit, simpla restanțe au devenit plusuri de producție, stiva de rebuturi tînde — firesc — spre zero absolut, protestele benefici-

țiarilor s-au metamorfozat — pe bună dreptate — în scrisori de mulțumire. Treccrea de la acea mentalitate depășită, la o alta nouă, realistă, eficientă, de la un stil de muncă greoi, formal, la un altul dinamic, ancorat în problemele concrete ale producției, efectuată în paralel cu trecerea de la produc-

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI

(Continuare în pag. a IV-a)

DIN CRONICA ÎNTREGERII

● Peste 2.500 măsuri de organizare și modernizare a proceselor de producție s-au aplicat de la începutul anului în unitățile economice sucevene. Antrenînd un mare număr de muncitori cu înaltă calificare, ingineri, tehnicieni și alți specialiști, aceste acțiuni au vizat introducerea în producție a unor tehnologii avansate, judicioasă gospodărire a materialelor prime și materialelor, diminuarea consumurilor de energie și combustibili, perfecționarea pregătirii profesionale. Implementarea lor în producție s-a soldat cu înregistrarea unui spor de producție-marfă, compativ cu nivelul înscris în 1985, de peste 3 milioane lei, creșterea productivității muncii cu circa 10 la sută și reducerea consumurilor normale.

● În județul Ialomița, s-a asimilat și introdus în fabricația anului acesta peste 250 de produse noi și modernizate, precum și 50 de tehnologii noi, ceea ce a permis ca ponderea produselor de nivel mondial să ajungă la 70 la sută, iar în unele unități la peste 85 la sută. Prin aplicarea unui mare număr de măsuri din programul de modernizare s-a obținut o producție-marfă suplimentară în valoare de circa 1,2 milioane lei, creșterea productivității cu 48.000 lei pe fiecare om al muncii, reducerea costurilor de producție cu 118 milioane lei.

● La furnalul nr. 1 de 2.700 mc de pe platforma siderurgică a municipiului Călărași s-au încheiat lucrările de zidire a vetrei, fiind create condiții pentru scurtarea termenului de punere în funcțiune a acestei capacități de producție. Totodată, a început zidirea centurilor blocurilor carbonice și se desfășoară în ritm susținut lucrările de construcție a halei

de turnare a platformei furnalului și bazinelor de granulare a zgurii.

● La Tirgu Jiu, Rovinari, Măstărași, Motru, în alte localități din județul Gorj au fost date în folosință, de la începutul anului, 1.400 de apartamente. Cu acestea, numărul apartamentelor construite în acest județ în anii socialismului, în special după Congresul al IX-lea al partidului, a trecut de 37.000. O însemnată parte din fondul nou de locuințe se află în noile orase ale minerilor de la Motru și Rovinari și ale petroliștilor din Tîlceni, în localitățile Măstărași, Stoinea și Tirgu Cărbunest, în Turceni și Turburea, vitorează centre ale industriei extractive de cărbune și de hidrocarburi.

● În județul Harghita au fost puse la dispoziția gârnionilor muncii, în cele 11 luni care au trecut din acest an, 800 de apartamente. Constructorii harghiteni au ridicat astfel la aproape 47.000 numărul apartamentelor construite în anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului. O importantă contribuție la construirea noilor blocuri de locuințe și-au adus-o locuitorii județului, aceștia realizînd numai în perioada care a trecut din acest an lucrări în valoare de peste 45 milioane lei.

● În localitățile județului Mehedinți au fost preluate beneficiarilor, de la începutul anului, 1.500 de apartamente, precum și numeroase edificii sociale și de cultură, unități comerciale și de prestări servicii.

Cu acestea, numărul apartamentelor construite în acest județ în cele patru decenii care au trecut de la proclamarea Republicii a trecut de 30.000. S-au construit, totodată, un mare număr de case noi la sate, 85 la sută din populația Mehedințului locuind în prezent în apartamente și case noi.

de turnare a platformei furnalului și bazinelor de granulare a zgurii.

69 de ani de la făurirea statului național unitar român UN POPOR UNIT — O PATRIE A MARILOR REALIZĂRI SOCIALISTE

„Crearea statului național unitar a constituit o strălucită victorie istorică a luptei eroice, îndelungate a maselor populare pentru făurirea națiunii române, a marcat împlinirea visului secular al tuturor românilor de a trăi uniți în granițele aceleiași țări, într-un stat unic, liber și independent“

NICOLAE CEAUȘESCU

Simbol al biruinței luptelor de veacuri

La Alba Iulia inima noastră bate mai tare. Și nu putem să nu ne imaginăm cum Mihai Viteazul a trecut munții, Carpații noștri, intrând la 1 noiembrie 1599, în hlamidă albă, pe cal alb, în fruntea unui numeros alai, pe poarta Cetății, ca domn al Țării Românești și al Ardealului. Cel care, la Șelimbăr și la Călugăreni, în momente de cumpănă, s-a aruncat el însuși în luptă imberbându-și oștirile în alungarea otomanilor. Cel care, în 1600, realizează prima unire politică a Principatelor: „Io Mihail voievod (...) domn al Țării Românești, al Ardealului și a toată țara Moldovei“.

La Alba Iulia inima bate mai tare și ochii se fac mai umezi. Căci aici s-a desăvârșit visul nostru de veacuri: unirea „pentru vecie“. „A sosit ziua dreptății, / Ziua sfântă-a libertății“, spune un cântec pe care îl poți auzi și astăzi din glasul unei mari cîntărețe a acestor locuri, Veta Biris.

Mă aflu în Muzeul Unirii, în Sala Unirii, și nu pot să nu-mi imaginez vocea puternică a arădeanului Vasile Goldiș, cel care a redactat cele mai multe documente ale Unirii; parcă îl aud rostind și discursul („Mărită Adunare Națională...“) și apoi citind „Proiectul de hotărâre a Unirii Transilvaniei cu România“, votat în unanimitate și într-o atmosferă de entuziasm general. Entuziasm preluzit în afară, printre cei 100.000 de oameni ai Marii Adunări Populare, veniți din toată Transilvania, „ca niște riuri ce se varsă în același fluviu“, cum spunea căpiva țării din Găltiu, care au văzut cu ochii lor marea sărbătoare.

La o altă mare adunare populară, cu prilejul uneia dintre numeroasele vizite de lucru în județul Alba, și anume la cea care a marcat sărbătorirea semicentenarului Unirii, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, spunea cu mîndrie: „In conștiința poporului român, Alba Iulia apare peste veacuri ca un simbol al jertfelor și biruințelor în lupta pentru eliberarea soarelui, pentru independență și unitate națională“. Orașul care a văzut biruința lui Mihai Viteazul și martiriul lui Horea și Cloșca a devenit în 1968 municipiu, reședință a județului Alba. Raportându-ne la acel an, în 1987 aici s-a realizat o producție industrială de 10 ori mai mare, în valoare de aproape 6 miliarde lei. Cele 16 unități economice ale județului produc utilaje tehnologice pentru lucrări miniere, pentru industria lemnului și a materialelor de construcții, piese turnate din fontă și scule, covoare, porțelan, cărămizi și mortare refractare, produse alimentare. Transilvănenii de aici se mîndresc cu întreprinderea de covoare, cea mai mare din țară, cu cea mai modernă dotare, dar mai ales cu întreprinderea „Portelanul“, distinsă de două ori cu titlul de Ero al Muncii Socialiste.

Concomitent cu dezvoltarea și modernizarea plantelor industriale a crescut și gradul de urbanizare și civilizație al orașului. Au fost date în folosință noi și noi apartamente, 19.000 în total. Încă problema locuințelor este aici, ca de altfel în toate localitățile țării, definitiv rezolvată. A intrat de curând în funcțiune Complexul Olimpic de natație și s-a dat în folosință magazinul universal „Unirea“. În acest an, au fost inaugurate ansamblul de locuințe „Motilor“ (punct final al cartierului „Platoul Romanilor“) și Ansamblul Parc Cetate. Laolaltă, ele întregesc aspectul de oraș modern, mîndrind și mai mult frumusețea obiectivelor istorice și turistice păstrate peste veacuri și renovate, unde a fost nevoie. Orașul Alba Iulia, care nu avea, la constituirea județului, nici o stradă modernizată, nici un bulevard, dispune astăzi de 63 km de străzi asfaltate și modernizate, precum și de 114 km rețea apă potabilă. Orașul „de sus“ este legat acum de cel „de jos“, de noua arteră de circulație, Bulevardul Victoriei, care scurtează distanța cu aproape 3 km.

Mă întorc și mai privesc o dată poarta triumfală a cetății. În jur, cartierele noi parcă stau de pază. Trece o trupă de oștasi cîntînd răscînt: „Pentru scumpa Românie“. Poate avem același gînd: cită frîmintare, cit chin, cită jertfă, cită speranță, cită luptă, cite veacuri pentru a stringe totul într-un unic, desăvîrșit cuvînt: România.

O cetate a muncii, științei și culturii

Rulnele Cetății Domnești, casa lui Dosoftei, cu tiparnița, „Trei Ierarhi“, cu osemintele lui Cantemir, ale lui Vasile Lupu, ale lui Cuza, casa memorială a Junimii, casa Kogălniceanu, casa Sadoveanu, clădirea primei Universități, Copoul, înfiorat de duhul celui mai mare poet al nostru. Și toate acestea la Iași, în inima bătrînei Moldove.

Muzeul Unirii. O casă boierească ridicată în primii ani ai secolului XIX: a spătarului Mihailache Cantacuzino, el însuși mare luptător pentru unitatea națională; în iarna anului 1857. Intre zidurile ei s-a jînit prima intrunire patriotică din Moldova în favoarea Unirii. Reședința domnitorului Alexandru Ioan Cuza la Iași; alături de obiecte personale ale domnitorului și ale colaboratorilor săi apropiați, personalități marcante ale epocii (Alexandri, Kogălniceanu, Negri), documente de importanță vitală pentru destinul României de după 1859. Parcă te aștepți să auzi răsînd Indemnul lui Kogălniceanu la alegerea lui Cuza, la 5 ianuarie 1859, ca domn al Moldovei: „Alegîndu-te pre tine domn în țara noastră,

noi am vroit să arătăm întregii lumi ceea ce toată țara dorește: la legi noi, om nou“. Și într-adevăr, după dubla alegere din 24 ianuarie, de la București, Alexandru Ioan Cuza a adus „legi noi“, de fapt un întreg program de reforme cuceritoare, care au prins viață în cei 7 ani de domnie, prin care se demonstra, de fapt, cum au înțeles românii unirea tuturor forțelor și aspirațiilor în slujba proapăsii neamului, în slujba progresului și civilizației.

În anul 1966, vizitînd Iașul, tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat orașul ca păstrător al unui impresionant tezaur de documente și obiecte valoroase, dovezi ale luptei poporului nostru pentru unitate și independență națională. Această vizită de lucru a însemnat, totodată, un impuls decisiv pentru dezvoltarea economică și urbanistică a bătrînei cetăți moldave. Anul 1965, anul istoricului Congres al IX-lea al partidului, a însemnat și anul de naștere a unor obiective industriale noi, precum „Tehnoton“ și întreprinderea de confecții sau de dezvoltare a altora. Întreprinderea „Nicolina“, de exemplu, care producea material rulant, a început să devină locul unde se realizează performanțe mondiale, scoperi, autogredere de mare capacitate, utilaje destinate marilor șantiere ale patriei.

Congresul al XIII-lea a marcat intrarea în funcțiune a marilor capacități de la Combinatul de Utilaj Greu, dezvoltarea edilitară fără precedent și consolidarea bazelor tehnico-materiale ale Institutului Politehnic Ieșean, unde numeroase stații pilot, cit și sistemul de integrare a învățămîntului cu producția au dus la modernizarea producției și la atingerea din mers a unor performanțe de excepție. Noua clădire a Institutului Politehnic Ieșean, de pe malul Babuluiului, este locul unde învață peste 5.000 de studenți.

Întreprinderile „Nicolina“, „Textila“ și „Tășatura“ însemnau mai tot ce se producea la Iași în perioada interbelică. Astăzi Iașul are trei zone industriale distincte, flancate de trei cartiere noi. În strînsă legătură cu noile cerințe științifico-tehnice, Iașul are numeroase filiale ale institutelor centrale de cercetare, care sînt grefate pe marile unități industriale de interes republican. La Iași se produc 80 la sută din medicamentele din țară și toate utilajele de radio-amisie și radio localitate destinate navetelor românești; apoi fire și fibre sintetice, unele și agregate speciale, unicate și ca realizare și ca performanță.

Industria, pe de o parte, Antrepriza de construcții locale, pe de altă parte, au dat un chip cu totul nou orașului. În zone unde mai ieri flutera vîntul s-au ridicat cartiere noi: Alexandru cel Bun, Mircea cel Mare, Dacia, Nicolina I și II, Frumoasa, Conta; cartierul Păcurari a schimbat intrarea în vechea capitală a Moldovei. În Iași și în marile realizări socialiste de astăzi.

Fapte muncitorești la temelia prezentului

Pe una din frumoasele și vechile străzi arădene, purtînd numele poezului național (care, de fapt, a și vizitat Aradul) a fost sediul redacției ziarului „Românul“. În coloană căruia uniuniiști arădeni au pregătît, prin articolele lor, unirea Transilvaniei cu țara. Nu departe este și casa care a găzduit sediul Consiliului Național Român Central, înființat la 1 noiembrie 1918. În cetatea Aradului (pe care de sus, din avion, o vezi în formă de stea), în sala cercului militar, te poți închipui, ca om al locului, ascultînd discursul președintelui „Marelui Sfat Național Român“ din Arad, Ștefan Cicio-Pop: „...noi reprezentanții poporului, sunteți chemați...“ și răsuna apoi uralele „Trăiască România Mare“. Sau îl ascuțiți pe Ion Suciu, prezentînd delegații pentru duminică de 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia în total 1.228, din toată Transilvania. Ca președinte al adunării este ales George Pop de Băsești, care a deschis sărbătoarea din Sala Unirii, la Alba Iulia. Iar în ceasul cel mare, arădeanul care conducea ziarul „Românul“, Vasile Goldiș, citește proiectul de rezoluțiune: „Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Bănat și Țara Ungurească, adunată prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia, în ziua de 1 Decembrie 1918, decretază unirea acestor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România“. Cu cită înflăcărare a răsuna din piepturile celor 1.228 de delegați cîntecul „Desteaptă-te Române!“. Cu cită înflăcărare au primit vestea cei peste 100.000 de oameni strînși pe Platoul Romanilor sau Cîmpul lui Horea!

Poate tot atîția oameni poți vedea, la Arad, într-o singură dimineață: copii în uniforme de soimi îndreptîndu-se spre grădinițe, pionieri îndreptîndu-se spre școli, adolescenți spre liceele cu profil industrial, pedagogic, textil, sanitar, chimic, de construcții, agricol etc. Și rînduri-rînduri de muncitori grăbindu-se spre numeroasele și vestitele întreprinderi arădene: întreprinderea Textilă (vechea UTA), Fabrica de confecții, Fabrica de zahăr (cum spun localnicii, pe scurt), întreprinderea de Sere, întreprinderea de Morărit și Panificație, „Artex“, „Tehnometalica“ (producătoare de articole foto), „Precizia“, „Arta meșteșugarilor“, întreprinderea de Tricotaje „Tricolor Ios“, ori spre modernul Combinat de Îngămîntare Chimice Complex, cel care a adus locuitorilor de pe acest meșag profesii cu totul și cu totul noi: ori spre Combinatul de Prelucrare a Lemnului, cu produse vestite în toată lumea; apoi spre I.I.S. „Victoria“, care, din 1989, exportă ceasuri. În foarte multe țări ale planetei noastre (să nu uităm că primele ceasuri destinate executate în România au fost produse aici, la Cooperativa „Precizia“); ori spre marea întreprindere de Strunguri, modernizată și dezvoltată vertiginos după vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu din 11 ianuarie 1977; ori

spre întreprinderea de Vagoane (într-un studiu asupra populației din municipiul Arad, se specifică, în 1978, că fiecare ar 25-lea arădean era „vagonar“) cu o emblemă pe care o poți citi nu numai în gările noastre, ci și în ale celor mai civilizate metropole din lume.

Pe largile bulevarde și străzi, de-a lungul cărora atîncea tramvaiele silențioase (în 1873, la Arad erau tramvaie cu cai), oamenii se grăbesc... Nu numai spre „punctele forte“ ale industriei, ci și spre Universitatea populară, spre Palatul cultural (unde poți asculta un concert al Filarmonicii arădene), spre Teatrul de Stat sau cel de Muzicete, spre cenaclul, cu tradiție, „Lucian Blaga“, spre Muzeul județean de istorie și artă (care s-a extins de curînd), spre Școala populară de artă (cu o vechime de peste 150 de ani, care a găzduit, sub egida „Cîntării României“, Salonul național de pictură naivă, unde a expus pentru prima oară Ion Niță Nicodim tablourile sale cu care a cucerit apoi continentele).

Plecînd din Arad, orice drum îți ai alege, duci cu tine imaginea unui oraș cu vechi monumente istorice și de artă, cu cărți ale iluministilor arădeni necercetate îndeajuns; cu clădiri de curînd renovate în centru, păstrînd amprenta vremurilor lor; o vatră dădică străveche, un oraș vechi, înconjurat de cartiere noi și de oameni noi.

Expresia unei noi civilizații

M-am întrebat adesea ce-ar fi dacă toți acei oameni luminați și Transilvaniei străbune ar putea cobori o clipă din sanctuarul de lumină și glorie lor integrate gloriei neamului nostru românesc și ar vedea Capitala de astăzi, Bucureștiul, spre care ei toți au tinjît: cărturari, luptători cu arma și cu ideea, un Avram Iancu ori un Gheorghe Lazăr, întemeietorul învățămîntului în limba română, sau atîția și atîția alții. Și-ar da cu siguranță seama că orașul-inimă al României este chiar mai mult decît imaginea de el visată pentru o capitală a „capitalelor Unirii“. Bucureștiul este astăzi ca o pîrtie de lumină. Nu e doar un șantier-emblemă pentru felul de a se construi în ultimii ani la noi; cu mișcătoarea ambiență de a dura magistrale către ziua de mine a unei patrii racordate la marea civilizație a omenirii. Bucureștiul are acum ceva din viziunea laborioasă a poezilor imaginînd drumuri spațioase, mari artere, lungi și largi culoare subpămîntene, prin care călcînd liniștit trecătorii să se poată bucura de privilegiul distanței parcuse repede și în chip agreabil. Cînd privești de la volanul unei mașini, de la o fereastră de tramvai, orașul pare a-ți revela chiar spiritul, sufletul lui înnoitor. Descoperi o nouă viziune într-un unghi știut. Din zona unui pasaj, o nouate în perimetru, vechile clădiri ori cartiere întregi îți se desfășoară înaintea ochilor ca un steag luctor luminat deodată din mai multe părți cu unul și același soare ce scaldă patria română. Îți dai seama că ar trebui să îi deodată și reporter, și poet, și plastician, dar poate mai ales cineast ca să ai privilegiul de a fixa în eternitatea peliculei mișcarea vie, continuă, neobosită, fremătătoare și mereu proaspătă a unui univers de tradiție urbanistică românească, surprins într-un veritabil exercițiu al măestrilor arhitecți.

Orașul nostru capitală e un șantier, în întregul lui: un nou centru civic de care sîntem din ce în ce mai mîndri, pe măsură ce se oferă ființei noastre piesă cu piesă din bijuteria lui fără asemănare: un metru cu tronsoane ce împlinesc cartierele industriale și le apropie tot mai mult, dîndu-ne, aproape fără să luăm seama, o nouă civilizație a spațiului de transport în comun și o nouă ritmică urbană a deplasărilor cotidiene; poduri ca niște aripi de pasări imense survolînd gara și alergînd spre lacul de acumulare din care Dimbovița se trage în fir limpede și odihnitor, sub privirile noastre obișnuite cu cheul ei modern și de o înaltă clasă vilegataristică; șosele cu croiri de dimensiuni planetare ca niște falduri pe corpul suplu, fluid, surizător al orașului. Un teatru ce se ridică dintr-o tradiție daco-romană, și se limpezește în cadrul de cleștar al zilei, și atîtea alte edificii completează o imagine niciodată completă. Pentru că, de fapt, orașul e într-o zodie a perpetuel înnoi și ar fi chiar foarte greu să ne dăm seama din prima clipă că istoria Bucureștiului se scrie și se rescrie acum prin fapte eroice de muncă, adunînd trecutul lui încărcat de glorie și dîndu-i cu puterea faptelor socialiste o strălucire din aura celui mai prețios metal.

Ar fi foarte greu să-ți poți descrie acest oraș încărcat de istorie, un București de unde răsare pentru noi Soarele, — parafînd astăzi destinul grandios într-o epocă a înfăptuirilor — toate elementele de excepțională imaginație creatoare, devenite expresia concretă și înalt educativă a unui gest.

Mă întreb, de aceea, cu nostalgie, cu o emoție larăși mărturisită, cită sfîntă mulțumire n-ar lumina din lacrima de bucurie a fiecărui român arzînd cu gîndul eliberării și al unirii. Cărula aș dori a-ți arăta această bijuterie a Bucureștiului ce nu are altă asemănare decît pe aceea a unui vis. A celui mai scump nouă, românilor — visul împlinit al Marii Uniri.

Pagină realizată de CAROLINA ILICA

